

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 02. oktobar 2023.godine

KZUS- Saradnja KZUS i Methodes Franklin Covey – nova grupa polaznika edukacije za menadžment u zdravstvu dobila sertifikate

RTS- Grujičić: Menjaćemo način specijalizacije, ponovo apel mladim lekarima da prihvate posao u unutrašnjosti zemlje

RTS- Mamograf ispred RTS-a - od danas prijavljivanje za preglede

RTS- Pomozite potpuno nepoznatoj osobi - upišite se u Registar davalaca matičnih ćelija hematopoeze

BLIC- Obeležena 182. godišnjica postojanja i rada Opšte bolnice u Subotici

BLIC- TREĆINI SRBA TREBA POMOĆ PSIHIJATRA ILI PSIHOLOGA Dva stanja dominiraju, kod "lekara za dušu" ne idemo, ali SEDATIVE OBOŽAVAMO

BLIC- NOVA ERA SUPERBAKTERIJA JE POČELA I NE PIŠE NAM SE DOBRO "Ovo dosad nije viđeno", upozoravaju stručnjaci posle najnovijeg istraživanja

B92- Odlučeno: Do kraja godine besplatan skrining test za rano otkrivanje HPV infekcije

RTV- Počinje vakcinacija protiv sezonskog gripa; Dom zdravlja "Novi Sad": Distribuirano 12 hiljada doza

DZ VOŽDOVAC- Kućica zdravlja

Saradnja KZUS i Methodes Franklin Covey

-Nova grupa polaznika edukacije za menadžment u zdravstvu dobila sertifikate-

Akreditovani program „Osnovni principi dobrog rukovođenja u zdravstvenoj ustanovi“ koji partnerski organizuju Komora zdravstvenih ustanova Srbije i Methodes Franklin Covey SRB d.o.o. završila je još jedna grupa polaznika - ukupno 21 učesnik iz zdravstvenih ustanova iz cele Srbije, od kojih najveći broj na rukovodećim pozicijama. Zajedničko svim učesnicima bilo je da su imali snažan motiv da unaprede svoje upravljačke i komunikacione veštine. Većina njih čula je za program od kolega koji su ga već završili i preporučili. Podsećamo, program postoji od 2021.godine i najpre je realizovan kao projekat Ministarstva zdravlja, Drugog projekta razvoja zdravstva Srbije i pod pokroviteljstvom Svetske banke. Iako se projekat završio, zbog interesovanja da se obuke nastave i za širi krug učesnika – program je ustanovljen kao stalna aktivnost Komore zdravstvenih ustanova Srbije, u partnerstvu sa Methodes Franklin Covey. Osim modula koji su do sada bili zastupljeni u programu, dodat je još jedan. Predavač na ovom modulu, Olga Bukarica pridružila se timu edukatora koji polaznicima pomažu da sagledaju nove načine da motivišu zaposlene, unaprede saradnju u svojim timovima, pospeše komunikaciju, upravljaju učinkom. O svojim iskustvima nakon rada sa prvom grupom, Bukarica kaže:

„Kada smo se opredelili da postojećem programu pridružimo još jedan modul, namera nam je bila da taj modul bude posvećen ekonomsko – finansijskom aspektu funkcionisanja zdravstvenih ustanova. Tačnije, želeli smo da polaznicima (pre svega onima koji već jesu ili planiraju da dospeju na upravljačke pozicije u zdravstvu a nisu ekonomisti po obrazovanju) približimo i ovaj deo upravljanja o kojem po prirodi posla

moraju da vode računa – a to su finansije. Budući da sam na finansijsko – računovodstvenim poslovima u zdravstvu provela gotovo dve decenije, od čega značajno vreme na visokim pozicijama u najvećoj zdravstvenoj ustanovi u Srbiji -Kliničkom centru, prihvatila sam se izazova da svoje iskustvo podelim sa polaznicima ove edukacije. Fokusirala sam se na način sticanja finansijskih sredstava za pružanje zdravstvene zaštite, raspolaganje tim sredstvima i finansijsko izveštavanje - pripremu, sastavljanje i dostavljanje finansijskih izveštaja. Najviše pažnje obratila sam na zakonske odredbe i podzakonska akta koja regulišu ovu oblast i ključne elemente iz oblasti finansiranja zdravstvene zaštite koje je potrebno da imaju u vidu prilikom upravljanja.

Namera mi je bila, a tako je predavanje i realizovano, da im kroz praktične primere pokažem na šta treba da obrate pažnju - recimo kada dobiju finansijski izveštaj kako da naprave "blic analizu" na osnovu ključnih stavki u tom izveštaju. Polaznici su u materijalu dobili model procedure koju sam preporučila za svaki poslovni proces. Uopšte gledavši, zadovoljna sam načinom na koji su polaznici reagovali na informacije koje sam im predočila. Većinom su to lekari koji već obavljaju upravljačke poslove u zdravstvu i razumeju da je važno da poznaju i ovu oblast koja je itekako značajna“.

O utiscima u vezi sa edukacijom razgovarali smo i sa polaznicima u ovoj grupi. Prenosimo neke od izjava:

Vladimir Pantelić, Zdravstveni centar Valjevo, zamenik direktora

„Razmišljao sam o menadžmentu i upravljanju, šta bismo mogli da unapredimo, da budemo efikasniji, da budu zadovoljni i zaposleni i korisnici naših usluga. Ovim treningom dobili smo neke nove uvide - kako da upotrebimo ista sredstva ali da radimo na kvalitetu pružanja sluga, većeg zadovoljstva zaposlenih i bolje motivacije. Imao sam ideju ali ovde je zapravo uobličena – negovati korektan partnerski odnos među zaposlenima. Naročito uvažiti medicinske sestre, koje nose ogroman deo posla i važan su stub ovog sistema u kom radimo. Dati zaposlenima dodatnu motivaciju da svi rade maksimalno i da na kraju svi budemo zadovoljni - da sestre i svi zaposleni oseće da su poštovani i cenjeni a da oni koji zaslužuju budu adekvatno nagrađeni.

U ustanovi iz koje dolazim, veliki broj pregleda ostvarimo, veliki broj intervencija i usluga pružimo ali moj je utisak da se nismo najbolje organizovali. Internistička grupacija ima tri ambulante ali samo jedna radi popodne a imamo veliki broj lekara. Mogli bismo da proširimo broj ambulanti, da se bolje rasporedimo tako da krajnji korisnici budu više zadovoljni.“

Luka Dragačević, Institut za virusologiju, vakcine i serume Torlak, direktor

„Ocenjujem da je edukacija u kojoj učestvujem korisna.

Najveći problem u ustanovi iz koje dolazim je, prema mom mišljenju, organizacija i nesagledavanje kako moderni svet funkcioniše. Čini mi se da je, u pogledu organizacije, sistem stao u osamdesetim godinama i to pravi probleme.

Na edukaciji sam dobio značajne instrukcije – i već sam počeo da ih primenjujem što se tiče međuljudskih odnosa i finansijskog dela.

Problem zdravstva generalno su, prema mom mišljenju - propisi i organizacija zdravstvene službe. Zakoni su zastareli i često propisi nisu usaglašeni. Način funkcionisanja finansiranja je takođe problematičan.

Vidim naznake promena u dobrom pravcu. Započete su određene organizacione promene ali za to treba mnogo vremena, jer su ljudi kruti i najčešće nespremni na promene. Bilo kakava novina se dočekuje sa otporom i nesigurnošću. Svakako - nema magičnog štapa i pokušaji da se sistem promeni će potrajati.“

Nađa Miloš, Zavod za javno zdravlje Zrenjanin, pomoćnik direktora

„Na ovu edukaciju sam dospela tako što je direktor pohađao obuku prošle godine i bio je oduševljen i izričit u tome da moram i ja da završim ovaj kurs. Moji utisci su veoma pozitivni i mnogo sam naučila.

Moja specijalizacija (iz socijalne medicine) je takva da ima i menadžmenta ali ovo je drugačije - jedan trening koji, kako ja smatram, svako treba da prođe. U ponedeljak, čim dođem na posao, počinjem da primenjujem „paradigme“ odnosno „kako gledam na stvari“.

U našoj ustanovi mnogo je problema, prema mom uverenju najviše u domenu finansiranja jer se 60 posto finansiramo iz sopstvenih prihoda.

Smatram da ovakvih prilika za usavršavanje treba da ima što više“.

Suzana Dmitrović Banković, Specijalna bolnica za interne bolesti Mladenovac, direktor

„Ja sam oduševljena edukacijom. Svaki segment je koristan. Primetila sam da imam dosta neznanja iz finansijskog dela ali sve je korisno – preporuke koje smo dobili u vezi sa komunikacijom sa zaposlenima su mi dragocene. Shvatila sam koliko mi je potrebna ovakva edukacija. Najveće opterećenje mi je administracija. Ima naravno i drugih izazova ali vidim da su problemi slični i u drugim ustanovama.

Primeniću savete koje sam ovde dobila kako bih unapredila komunikaciju, saradnju i motivaciju“

Komora zdravstvenih ustanova Srbije zahvaljuje se svim učesnicima edukacije za menadžment u zdravstvu. Obaveštenje o sledećem terminu obuke biće poslato zdravstvenim ustanovama i postavljeno na sajt KZUS.

Grujičić: Menjaćemo način specijalizacije, ponovo apel mladim lekarima da prihvate posao u unutrašnjosti zemlje

Ministarka zdravlja Danica Grujičić najavila je u razgovoru za RTS da će biti formirane radne grupe kako bi se skratile liste čekanja za ortopedske operacije. Apelovala je na mlade lekare da prihvate posao u unutrašnjosti i poručila da će se menjati način specijalizacije. Prioritet u zapošljavanju lekara koji su radili tokom najjačih talasa kovida imaće oni koji su radili godinu i po ili dve.

Protekle nedelje imali smo više testiranih i više pozitivnih na koronavirus nego sedam dana ranije. Ministarka zdravlja Danica Grujičić poručuje da nema razloga za uvođenje, kako kaže, drastičnih mera, ali da bi bilo dobro da se nose maske u bolničkim uslovima.

Od 19.321 testiranog uzorka, 3.848 je bilo pozitivno na kovid, a veliki broj inficiranih nije imao nikakve simptome.

"Mislim da treba biti oprezan. Onim ljudima koji imaju hronična oboljenja, apsolutno savetujem da se vakcinišu, a onim ljudima koji su zdravi da vode računa kada imaju kontakt sa nekim, da proveravaju da li su oni zaraženi. Znači, nikakva panika, samo voditi malo računa, kao i za svaki grip", rekla je Grujičićeva.

Na pitanje šta će biti sa kovid bolnicama Batajnica i Kruševac, Grujičićeva kaže da će bolnica iz Kruševca biti predata opštoj bolnici u tom gradu, jer tu nema nikakvih imovinskopravnih problema.

Kada je reč o Batajnici, situacija je drugačija, jer zemljište na kojem je sagrađena nije samo vojno već i privatno.

"Mi očekujemo da će Ministarstvo odbrane to vrlo brzo rešiti. Oni su vrlo voljni da nam predaju konačno te bolnice, da bismo mogli dalje da radimo, da ih rekonstruišemo i da popravimo neke stvari i da zapravo privedemo drugoj nameni – produženo bolničko lečenje, eventualno dijalizni centri, palijativna nega", rekla je Grujićićeva.

Traži se mesto za mlade koji su radili tokom kovida

Završen je period u kojem su, prema odluci Vlade, mogli za posao da se prijave oni koji su radili tokom epidemije kovida, tokom najjačih talasa. Prema zaključku Vlade, prvo će se razmotriti zahtevi mladih lekara koji su, kako kaže, izneli kovid.

"Došlo je negde 9.000 zahteva. Ima ljudi koji su radili nedelju dana, a ima onih koji su radili dve godine. Ima i onih kojima su posle dve godine rada na određeno morali da prekinu radni odnos. Znači, moramo i njih pozvati. Mislim da tih ljudi neće biti tako mnogo, ali nam treba vreme, do kraja novembra, da svu tu dokumentaciju proučimo", navela je ministarka.

Prioritet će biti oni koji su radili godinu i po, dve, a onda će da se odluči šta će se raditi sa ostalim zahtevima.

"Dolazi i sledeća generacija lekara. Ne možemo sada potpuno blokirati zapošljavanje. Ja se nadam da ćemo od 1. januara imati potpuno jasnu sliku ko kada ide u penziju, ko kada završava svoj radni vek", rekla je Grujićićeva.

Apel mladim lekarima da prihvate posao u unutrašnjosti zemlje

Ponovo je apelovala na mlade lekare da, ako žele posao i da ostanu u Srbiji, da odu u unutrašnjost i tamo provedu neko vreme.

"Mi ćemo promeniti potpuno način specijalizacije opšte medicine, tako da svi lekari opšte medicine, posebno ovi mlađi, u jednom trenutku postanu specijalisti, da mogu da upisuju supspecijalizacije, tako da njihova plata može biti izjednačena sa platama lekara u tercijarnoj zdravstvenoj zaštiti", rekla je ministarka.

Kako skratiti liste čekanja za magnetnu rezonancu

Radi se na skraćivanju lista čekanja, a ministarka je najavila da će se formirati radna grupa koja će obići ustanove u kojima postoje liste čekanja za operacije.

"Pre svega mislim na ortopedske operacije, iz prostog razloga da se svi ti ljudi pregledaju ponovo i moram ponovo da pohvalim načelnika ortopedije VMA koji je to uradio, trećinu ljudi je potpuno skinuo sa liste jer nema potrebe da se operišu, a ostali su operisani, tako da oni trenutno nemaju listu čekanja", rekla je Grujićićeva.

Dobra vest je i što se VMA vraća u zdravstveni sistem, a s druge strane, fond je izašao u susret utoliko da pacijenti ne moraju da čekaju Banjicu.

"Banjica je dobila dve nove sale, sad nabavljaju novi trafo, tako da ja očekujem od njih da će intenzivnije raditi na skidanju liste čekanja, ali ipak mislim da sve te liste treba dobro pretresti", ukazala je ministarka.

Na konstataciju da postoji lista čekanja i za magnetnu rezonancu, Grujičićeva je rekla da to nije toliko duga lista čekanja, ali da je problem za ljude iz nekih mesta da dođu do magneta, i to oni ljudi koji ne idu na kontrolu.

"Nama se i kontrole koje treba da se urade za godinu dana, nalaze na istoj listi kao i ovi pacijenti. Sada se radi na tome, ja se nadam da negde od 1. novembra možemo da kažemo da će to biti mnogo uređenije nego što je sada, a s druge strane čekamo i to pregovaranje sa Svetskom bankom, trebalo bi da dobijemo od njih kredit i 10 magnetnih rezonanci za opšte bolnice po Srbiji", rekla je ministarka zdravlja.

Ministarka Grujičić je rekla da su u toku pregovori o izgradnji Onkologije 2, koja bi trebalo da bude regionalni onkološki centar. Zahvalila je urbanistima u gradu na određivanju parcele gde će se graditi, a na projektovanju će početi da se radi do kraja godine.

Mamograf ispred RTS-a - od danas prijavljivanje za preglede

Od danas počinje prijavljivanje za preglede na mobilnom mamografu koji je stacioniran ispred RTS-a u Takovskoj ulici a u okviru Nacionalne kampanje "Rak je izlečiv". Mamograf počinje da radi od sutra.

Brojevi telefona za zakazivanje, radnim danima od 9 do 14 časova su: 060 7171969 i 060 7171523, a mobilni mamograf će raditi od 9 do 19 časova.

Organizovani skrining i mamografski pregled dojke predviđen je za žene od 45 do 69 godina, koje u poslednje dve godine nisu radile mamografiju. Predviđen je i za žene posle 40. godine, koje u porodičnoj anamnezi imaju srodnicu obolelu ili izlečenu od raka. Mamograf počinje da radi od sutra.

Mamograf ispred RTS-a - od danas prijavljivanje za preglede

Od danas počinje prijavljivanje za preglede na mobilnom mamografu koji je stacioniran ispred RTS-a u Takovskoj ulici a u okviru Nacionalne kampanje "Rak je izlečiv". Mamograf počinje da radi od sutra.

Brojevi telefona za zakazivanje, radnim danima od 9 do 14 časova su: 060 7171969 i 060 7171523, a mobilni mamograf će raditi od 9 do 19 časova.

Organizovani skrining i mamografski pregled dojke predviđen je za žene od 45 do 69 godina, koje u poslednje dve godine nisu radile mamografiju.

Predviđen je i za žene posle 40. godine, koje u porodičnoj anamnezi imaju srodnicu obolelu ili izlečenu od raka.

Mamograf počinje da radi od sutra.

Pomozite potpuno nepoznatoj osobi - upišite se u Registar davalaca matičnih ćelija hematopoeze

Ukoliko ste zdravi i to želite, možete da se upišete u Registar davalaca matičnih ćelija hematopoeze. U ovom trenutku registruje oko 18.000 građana, a neophodno je najmanje deset puta više ljudi.

DRUŠTVO

Crveno-bela akcija - bogatstva karta za učenika dobrovoljnim davaocima krvi

Mamograf ispred RTS-a - od danas prijavljivanje za preglede

Pomozite potpuno nepoznatoj osobi - upišite se u Registar davalaca matičnih ćelija hematopoeze

Otkovrena "Decija nedelja" - glavne teme empatija i tolerancija

Sva pitaju poginuli, a na šta su sve dužni da odgovore vlasnici poljoprivrednih gazdinstava

Da li znate kako je kada pomognete potpuno nepoznatoj osobi ili je to tek rođena teško bolesna beba, a kada ste prva osoba kod koje je urađena određena medicinska procedura. Ferenc Bančov to zna.

Priprema Ana Stamenković

www.rts.rs
© Радио-телевизија Србије

"Zato što sam znao, ako ja to ne uradim, da su mnogo male male šanse da ta osoba preživi, a da ako ja to dam, velika je verovatnoća da se ta beba oporavi. Tako da, gledao sam svoju decu, i rešio sam, pa neka bude šta bude, i sve je prošlo kako treba", priča 51-godišnji Ferenc Bančov.

Dodaje i da je ta porodica sada u inostranstvu, da se uvećala, a da je to sada i njegova porodica.

"Nedavno, pre mesec dana sam dobio informaciju da su moje matične ćelije nekome pomogle", kaže 26-godišnji Ivan Životić.

Bojana Lazarević (41) je dobrovolni davalac krvi, a od 2017. godine je

Pomozite potpuno nepoznatoj osobi - upišite se u Registar davalaca matičnih ćelija hematopoeze

Ukoliko ste zdravi i to želite, možete da se upišete u Registar davalaca matičnih ćelija hematopoeze. U ovom trenutku registruje oko 18.000 građana, a neophodno je najmanje deset puta više ljudi.

Da li znate kako je kada pomognete potpuno nepoznatoj osobi ili je to tek rođena teško bolesna beba, a kada ste prva osoba kod koje je urađena određena medicinska procedura. Ferenc Bančov to zna.

"Zato što sam znao, ako ja to ne uradim, da su mnogo male male šanse da ta osoba preživi, a da ako ja to dam, velika je verovatnoća da se ta beba oporavi. Tako da, gledao sam svoju decu, i rešio sam, pa neka bude šta bude, i sve je prošlo kako treba", priča 51-godišnji Ferenc Bančov.

Dodaje i da je ta porodica sada u inostranstvu, da se uvećala, a da je to sada i njegova porodica.

"Nedavno, pre mesec dana sam dobio informaciju da su moje matične ćelije nekome pomogle", kaže 26-godišnji Ivan Životić.

Bojana Lazarević (41) je dobrovolni davalac krvi, a od 2017. godine je upisana u Registar.

"Imam dvoje dece, verovatno je to presudilo da se upišem u registar", kaže Lazarevićeva.

Život uz pomoć nepoznatih ljudi

O značaju tog čina govorili su oni koji žive zahvaljujući pomoći njima nepoznatih ljudi.

"Danas sam super, presađene su mi matične ćelije prošle godine u oktobru. Dakle, još nije prošlo godinu dana, za dve nedelje je, osećam se dobro. Davaoca nisam upoznala, znam da je Nemač", priča 35-godišnja Ana Raičević.

Pre sedam i po godina transplantacija je urađena Dobrivoju Stepanoviću.

"Drago mi je da, eto, sada mogu da se družim s ljudima koji prolaze kroz nešto slično i da im dam nadu", poručuje Stepanović.

Ko sve može da bude davalac

Povodom Svetskog dana davalaca matičnih ćelija hematopoeze, u okviru kampanje "Osloni se na mene", koju podržava i RTS, omogućeno je upisivanje u registar na akciji u Zemunu.

"Davaoci mogu da budu zdrave osobe između 18 i 45 da se priključe davaoci, mogu da budu do 65 godine. Na sreću naš registar je deo svetskog registra i broji 41 milion prijavljenih. Najveći broj je iz inostranog registra. Matične ćelije su jedino izlečenje za leukemije, svaki put kada kosna srž ne radi kako treba, matične se usađuju za proizvodnju zdravih", objašnjava dr Glorija Blagojević iz Registra davalaca matičnih ćelija hematopoeze.

Svi koji žele, mogu da se upišu u Registar davalaca u zavodima i institutima za transfuziju širom Srbije.

Obeležena 182. godišnjica postojanja i rada Opšte bolnice u Subotici

Prigodnom svečanošću u bolničkoj velikoj sali za sastanke, danas je u Subotici obeležen Dan Opšte bolnice Subotica i 182. godišnjica postojanja i rada ove ustanove sekundarne zdravstvene zaštite koja

pruža zdravstvene usluge najvišeg kvaliteta primenom savremenih dijagnostičkih i terapijskih procedura i metoda lečenja, u skladu sa nacionalnom zdravstvenom politikom. Ovoj svečanosti, u okviru koje su istaknutim pojedincima uručena priznanja za izuzetan doprinos u cilju unapređenja rada, razvoja i podizanja ugleda subotičke Opšte bolnice, prisustvovali su i gradonačelnik Subotice Stevan Bakić, potpredsednik Pokrajinske vlade i pokrajinski sekretar za zdravstvo prof. dr Zoran Gojković i predsednik Skupštine grada Subotice dr Balint Pastor.

Gradonačelnik Bakić je, obraćajući se prisutnima, rekao da je današnja svečanost i prilika da, u ime Grada Subotice i lično ime, izrazima najvećeg poštovanja lekarima, medicinskim sestrama, tehničarima i nemedicinskom osoblju Opšte bolnice čestita ovaj značajan datum i zahvali na svemu što su uradili i rade da građanima pruže što je moguće kvalitetniju, efikasniju i bezbedniju zdravstvenu zaštitu.

- Iskoristio bih i ovu priliku da podsetim da su hrabrost i požrtvovanje medicinskog i nemedicinskog osoblja Bolnice posebno došli do izražaja tokom pandemije korona virusa. Često rizikujući svoje živote kako bi spasili živote drugih, bili su izuzetno angažovani, ulagali nadljudske napore i preduzimali sve da se sačuvaju životi i zdravlje naših sugrađana, kao i brojnih građana iz drugih opština koji su medicinsku pomoć potražili u subotičkoj bolnici - istakao je Bakić.

Podsetio je da je Opšta bolnica Subotica značajna, strateška ustanova sekundarne zdravstvene zaštite veoma važna za Grad Suboticu i kompletan region, i dodao je da je zbog toga neophodno da se u Bolnici što pre unaprede uslovi za rad zaposlenih, i uslovi za smeštaj i lečenje pacijenata.

- Od 21. avgusta 2020. godine, kada sam izabran za gradonačelnika Subotice, jedna od prvih stvari kojom sam se bavio bio je projekat rekonstrukcije Opšte bolnice. Kada predsednik Srbije Aleksandar Vučić u jednom svom obraćanju vezanom za bolnice u našoj zemlji koje su pred rekonstrukcijom nije spomenuo subotičku Opštu bolnicu, to mi je bio prvi signal da nešto nije u redu. Zajedno sa gradskom menadžerkom Zagorkom Panić ubrzo sam, u Kancelariji za upravljanje javnim ulaganjima, saznao da projekat nije kod njih, da se nalazi u nekoliko kancelarija projektanta koji je za to bio zadužen i da bi ta dokumentacija trebalo da se kompletira. Problem je rešen, a da bi se krenulo u realizaciju te investicije Grad Subotica je za reviziju projekta rekonstrukcije Opšte bolnice obezbedio 50 miliona dinara - istakao je Bakić.

Dodao je da je radna površina Opšte bolnice oko 35.000 kvadratnih metara i da će se njena rekonstrukcija raditi u dve faze.

- Projekat za građevinsku dozvolu za prvu fazu, koja obuhvata oko 32.000 kvadratnih metara, je završen, izdata je građevinska dozvola i projekat je u Ministarstvu za javna ulaganja, dok je za drugu fazu radova, koja obuhvata oko 3.000 kvadratnih metara, u toku ishodovanje građevinske dozvole. Po mojim informacijama, sve je u redu i čekamo odluku o početku rekonstrukcije. Rekonstrukcija Bolnice je, inače, trebalo da počne 1. septembra ove godine, međutim desilo se ono ne vreme koje je, nažalost, razrušilo mnoge gradove i opštine u našoj zemlji gde je naša država morala interventno da deluje i sanira štetu nastalu usled tog nevremena - kazao je Bakić.

Naveo je da je jedan od prioriteta u njegovom radu naredne godine – početak radova na rekonstrukciji Opšte bolnice Subotica.

- Opšta bolnica Subotica je, poznato je, u svojoj istoriji imala dve velike građevinske investicije, a to je 1897. godine izgradnja starog dela paviljona bolnice u Austrougarskoj monarhiji i 1971. godine izgradnju najvećih centralnih objekata. Od tog vremena, pa do danas, rađene su određene rekonstrukcije pojedinih odeljenja, ali nije bilo značajnijih investicija. Savremena oprema i tehnika koja se kontinuirano ulaže u ovu ustanovu, kao što znate, zahteva odgovarajuće građevinske konstrukcije i instalacije koje su namenjene za ovu savremenu opremu - rekao je gradonačelnik Bakić.

On je naglasio da je predsednik Srbije Aleksandar Vučić u svojim izlaganjima rekao da je jedan od četiri glavna stuba naše države – zdravstvo.

- Zahvaljujem se predsedniku Srbije Aleksandru Vučiću za sve ono što radi na unapređenju zdravstva i zdravstvene zaštite, kao i Vladi Srbije, na čelu sa premijerkom Anom Brnabić na svemu što čine i za našu zemlju, i za naš grad. Zahvaljujem se i Pokrajinskoj vladi, predsedniku Pokrajinske vlade Igoru Miroviću i pokrajinskom sekretaru za zdravstvo Zoranu Gojkoviću na podršci koju su do sada pružili na osavremenjavanju opreme i poboljšanju uslova rada u Opštoj bolnici Subotica - istakao je gradonačelnik Stevan Bakić.

"Odnosi između zaposlenih su najbitniji"

On je zamolio medicinsko i nemedicinsko osoblje Opšte bolnice da svoj posao i dalje obavljaju savesno, profesionalno i posvećeno, a izrazio je i uverenje da će u Bolnici i dalje na prvom mestu biti pacijent i kvalitetno i pravovremeno pružena zdravstvena zaštita.

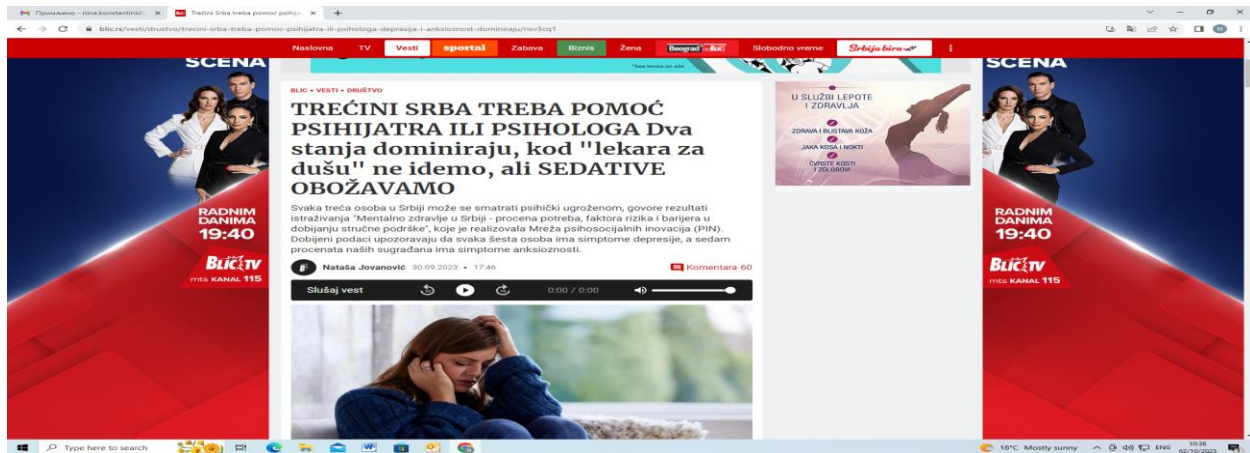
- Jako mi je važno da odnosi među zaposlenima u Opštoj bolnici budu kolegijalni, ljudski, kakvi, uostalom, i dolikuju zaposlenima u ovoj ustanovi. Verujem da ćete u skorijoj budućnosti imati još bolje uslove za rad i da će iz Bolnice i dalje stizati lepe vesti – poput one o prvoj bebi rođenoj kroz program Centra za reproduktivnu medicinu i vantelesnu oplodnju Opšte bolnice u Subotici sredinom jula ove godine - zaključio je gradonačelnik Stevan Bakić.

Dodeljene dve zlatne plakete i više povelja

Prisutnima na današnjoj svečanosti obratili su se i pokrajinski sekretar za zdravstvo Zoran Gojković, predsednik Skupštine grada Subotice Balint Pastor i v.d. direktora Opšte Bolnice Subotica Saša Dželebdžić.

Uz kratak film o istorijatu i radu Opšte bolnice, na današnjoj svečanosti su zaslužnima za doprinos unapređenju rada, razvoja i podizanja ugleda Opšte bolnica Subotica dodeljene dve zlatne plakete i više povelja. Vršilac dužnosti direktora Opšte Bolnice Sada Dželebdžić uručio je zlatne plakete pokrajinskom sekretaru za zdravstvo Zoranu Gojkoviću i gradonačelniku Subotice Stevanu Bakiću.

Današnja svečanost u Opštoj bolnici Subotica počela je himnom Republike Srbije „Bože pravde“ koju je izvela ženska vokalna grupa „Mironosice“ iz Subotice.

TREĆINI SRBA TREBA POMOĆ PSIHIJATRA ILI PSIHologa Dva stanja dominiraju, kod "lekara za dušu" ne idemo, ali SEDATIVE OBOŽAVAMO

Svaka treća osoba u Srbiji može se smatrati psihički ugroženom, govore rezultati istraživanja "Mentalno zdravlje u Srbiji - procena potreba, faktora rizika i barijera u dobijanju stručne podrške", koje je realizovala Mreža psihosocijalnih inovacija (PIN). Dobijeni podaci upozoravaju da svaka šesta osoba ima simptome depresije, a sedam procenata naših sugrađana ima simptome anksioznosti.

Rezultati ove studije takođe upozoravaju da je Srbija među vodećim zemljama sveta po upotrebi sedativa, kao i da deset odsto odrasle populacije koristi sredstva za smirenje bez traženja stručne pomoći.

Prema zvaničnim podacima, na 22.000 stanovnika Srbije dolazi jedan psiholog, a ako prevedemo ovo istraživanje na jezik brojki, to znači da će od tih 22.000 osoba, nešto manje od 8.000 ljudi imati potrebu za nekim vidom psihološke podrške.

Kada bi se svi oni danas obratili psihologu koji im je besplatno dostupan u okviru zdravstvenog sistema i zakazali svoj pregled, poslednja osoba dobila bi svoj termin tek za četiri godine, istaknuto je na tribini "Mentalno zdravlje u Srbiji", koju je na Filozofskom fakultetu u Beogradu održala Mreža psihosocijalnih inovacija.

Brojke ilustruju zastrašujuću činjenicu

Kako je naglasila dr Maša Vukčević Marković, naučna saradnica Odeljenja za psihologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu, prema podacima prve epidemiološke studije psihijatrijskih poremećaja u našoj zemlji Cov2Soul, svaka šesta osoba u Srbiji ispunjava dijagnostičke kriterijume za neke od 12 najčešćih poremećaja mentalnog zdravlja, bez obzira na to da li ima zvaničnu dijagnozu ili ne.

To znači da oko 700.000 punoletnih građana Srbije ima jednu od 12 najčešćih poremećaja - veliku depresivnu epizodu, panični poremećaj, generalizovani anksiozni poremećaj, agorafobiju, socijalno anksiozni poremećaj ili posttraumatski stresni poremećaj.

Samoubilačke misli

- Jedino što više deprimira od ove statistike jeste podatak da polovina osoba koja pati od depresije nikada nije potražila stručnu pomoć, a petina onih u čiji se glavama vrtoglavice samoubilačke misli nije se obratilo psihologu ili psihijatru. Osnovni razlozi koji ih sprečavaju da traže pomoć jesu nedovoljna dostupnost besplatnih usluga zaštite mentalnog zdravlja, nepovoljna finansijska situacija i sklonost da se traženje stručne pomoći doživi kao lični neuspeh u rešavanju društvenih kriza. Iako bi usluge mentalnog zdravlja u zajednici morale da budu dostupnije, pristupačnije i efikasnije, u našoj zemlji ima svega šest centara za mentalno zdravlje. Istovremeno, neophodno je doneti zakone kojima se uređuje oblast mentalnog zdravlja, kao što je zakon o psihoterapiji i unaprediti postojeće propise i kao što je zakon o uslovima za obavljanje psihološke delatnosti - zaključila je ona.

Predsednica društva psihologa Srbije i profesorka na odeljenju za psihologiju Filozofskog fakulteta u Beogradu dr Tamara Džamonja Ignjatović podsetila je da je prevencija ključna kada je u pitanju mentalno zdravlje, ali i dodala da su pandemija virusa korona, rat u našem evropskom komšiluku i dva masovna ubistva koja su se početkom maja dogodila u Beogradu i selima u okolini Mladenovca, značajno skrenula pažnju na značaj duševnog zdravlja.

- Domovi zdravlja u kojima su zaposleni psiholozi, psihijatri i socijalni radnici predstavljaju velike resurs koji često nije dovoljno iskorišćen i čiji rad najčešće zavisi od ličnog entuzijazma, pa u nekim domovima zdravlja služba mentalnog zdravlja sjajno funkcioniše, a negde se kadar osipa. Nakon masakra u OŠ "Vladislav Ribnikar", u Dečjem kulturnom centru svakog dana pomoć pružaju psiholozi i psihijatri, takvi centri osnovani su u Mladenovcu, Lazarevcu, Smederevu i Pančevu, a mi se nadamo da će ti centri prerasti u trajne centre za mentalno zdravlje u zajednici. Drago mi je što je grad Beograd usvojio Inicijativu za osnivanje dnevnog boravka za decu i mlade sa poremećajima u ponašanju, u kome će korisnici boraviti tokom dana - zaključila je ona.

Dr Jovanka Petrović, direktorka Specijalne bolnice za psihijatrijske bolesti "Kovin", podsetila je da je 17. maja osnovan Centar za mentalno zdravlje u Pančevu, u kome svakodnevno radi psiholog, psihijatar, socijalni radnik i radni terapeut i gde građani mogu dobiti stručnu pomoć bez uputa i zakazivanja.

- Mi istovremeno pružamo preventivne usluge, ali smo na raspolaganju i našim otpuštenim pacijentima iz psihijatrijske bolnice u Kovinu, kojima nudimo usluge psihosocijalne rehabilitacije. Dolaze nam i porodice sa problemom nasilja, ali i osobe kojima je potrebna pomoć u rešavanju svakodnevnih životnih problema. Zahvaljujući dobroj saradnji sa nacionalnom službom za zapošljavanje, uspeali smo da zaposlimo pet pacijenata koji su završili lečenje u bolnici u Kovinu - ponosno je istakla dr Petrović.

NOVA ERA SUPERBAKTERIJA JE POČELA I NE PIŠE NAM SE DOBRO "Ovo dosad nije viđeno", upozoravaju stručnjaci posle najnovijeg istraživanja

Pojava bakterija otpornih na antibiotike jedna je od najvećih pretnji globalnom javnom zdravlju i zahteva brzo otkriće novih terapija, ali je razvoj i kliničko uvođenje novih lekova spor proces i u svetskim naučnim krugovima smatra se da je malo verovatno naći brzo pravovremeno rešenje. Ono što sada dodatno zabrinjava naučnike, farmaceute i lekare, to je što najnovije istraživanje pokazuje da sada ne samo da su neke bakterije otporne na antibiotike, već da upravo zahvaljujući tim lekovima, one još više napreduju!

U istraživanju otpornosti bakterija na antibiotike, koje je finansirao Istraživački savet za inženjerske i fizičke nauke (EPSRC) objavljenom u časopisu "Proceedings of the National Academy of Sciences" (Zbornik radova Nacionalne akademije nauka), o čemu je pisao "EurekAlert", tim stručnjaka je otkrio da određeni antibiotici mogu pomoći u sprečavanju opadanja brojnosti bakterija kada one izumiru. To znači da više bakterija može duže da preživi u poređenju sa onima koje nisu bile izložene antibioticima.

Produženi život bakterija

Naime, antibiotici mogu pomoći određenim bakterijama da prežive duže iako se do sada smatralo da ubijaju ili zaustavljaju bakterije. Antibiotici, koji se masovno koriste protiv bakterijskih infekcija, trebalo bi da ubijaju bakterije ili makar zaustavljaju njihov rast i razmnožavanje. Međutim, istraživači kažu da su po prvi put pokazali da ovi lekovi, u stvari, mogu biti bakterijama od koristi i zaštititi ih od smrti, prenosi "EurekAlert".

Stručnjaci su otkrili da neke bakterije nisu napredovale u laboratorijskim uslovima, sve dok nisu izložene antibioticima!

Otpornost na antibiotike je zaustavila dejstvo nekih antibiotika, jer se bakterije menjaju kao odgovor na upotrebu ovih lekova. To znači da bi infekcije mogle da budu najveći uzrok smrtnosti do 2050. godine, upozoravaju stručnjaci.

- Naše istraživanje je dokaz nuspojava koje ranije nisu uočene – jednostavno ne znamo kako lekovi menjaju ravnotežu u bakterijskoj populaciji - rekao je prof. Robert Birdmor, vodeći autor istraživanja sa Univerziteta Ekseter.

Bakterije napreduju uz antibiotike

Profesor Robert Birdmor kaže da je studija počela kada su shvatili da, na opšte iznenađenje, neki sojevi bakterija nisu mogli da napreduju u brojnosti dok ih nisu izložili antibioticima.

- Kao rezultat toga, ovo je prvi dokaz da antibiotici mogu unaprediti preživljavanje bakterija. Da bismo se pozabavili otpornošću na antibiotike širom sveta, moramo da znamo mnogo više o uticaju ovih lekova na ravnotežu bakterijskih ekosistema, poput onih u crevnoj mikroflori ili u rekama koje su izložene antibioticima - objasnio je Birdmor.

"Ovo dosad nije viđeno"

Kako je rekao, rezultati istraživanja su dokazi nuspojava koje do sada nisu viđene – jednostavno ne zna se kako lekovi menjaju ravnotežu populacija bakterija u tim kontekstima.

Bakterije prolaze kroz periode brzog rasta, isprekidane periodima u kojima rast prestaje jer oskudevaju u hranljivim sastojcima, pa umiru. Do sada se malo znalo o tome kako antibiotici utiču na populacije bakterija tokom tih perioda.

Istraživači su ispitivali ešerihiju koli u laboratorijskim eksperimentima. Otkrili su da antibiotici koji ciljaju ribosome – „fabrike“ koje pomažu ćelijama da prave protein iz DNK – usporavaju bakterije u rastu.

“Križa” ih spašava

- Mnogi antibiotici usporavaju rast bakterija, ali mi pokazujemo da to može pomoći bakterijama da prevaziđu krizu uzrokovanu nedostatkom hranljivih materija koja bi ih inače ubila, što im na kraju pomaže da prežive - objasnila je dr Emili Vud.

Zadatak antibiotici jeste da usporavaju rast bakterija, zato je sve ovo čudno i zabrinjavajuće.

- U našim eksperimentima bakterije su preživljavale zato što su antibiotici antioksidansi, što znači da pomažu ćelijama da se nose sa nekim otpadnim proizvodima koje prave dok rastu. Važno je da bakterije otporne na antibiotike koje su testirane nisu imale iste prednosti, tako da u studiji, izloženost antibioticima nije podsticala otpornost, što je neobično.

- Naš sledeći korak biće da izmerimo kako ovi nalazi menjaju dinamiku zajednica sa više vrsta bakterija - kaže dr Vud.

Fenomen mutacije

Međutim, naš stručnjak, epidemiolog dr Nebojša Bohucki iz Zavoda za javno zdravlje u Subotici, kaže za "Blic" da rezultati ovog istraživanja u osnovi ne predstavljavaju ništa novo za osobe koje su u ovoj materiji, jer se radi o fenomenu mutacije i činjenicama koje su logičan sled stvari kroz istoriju.

Dr Bohucki kaže kod antibiotika, bilo da su baktericidni, da ubijaju bakterije, ili bakteriostatski - da zaustavljaju njihov rast, situacija nije nikada crno-bela. Tačnije, niti će bakterije umreti, niti prestaje njihovo razmnožavanje. To je stvar mutacije u bakteriji. Nekim bakterijama zaista pogoduje i antibiotik, ali svakoj bakteriji pogoduje - bilo šta. Šta god da koristimo, ako je nastala mutacija u nekoj bakteriji, ona će preživeti to nešto, bilo da je u pitanju zagrevanje, zračenje...

- Bakterije su evolutivno najstariji organizmi na planeti. Gledano sa naučnog aspekta, kada je došlo do nastanka ćelije to je bio vrhunac evolucije, a posle je samo došlo do usložnjavanja ćelija pa su delile neke zajedničke funkcije. Tako viševićijski organizam, kao što je čovek ima na stotine milijardi ćelija, a bakterije su takvi mikroorganizmi kod kojih nije došlo do udruživanja, ostale su nezavisne. Dakle, jedna bakterija – jedna ćelija, međutim, one ipak preživljavaju jako dugo, milijardu i po godina. Pitamo se kako su uspele da prežive toliko na planeti koja se toliko promenila, a na kraju došao je i čovek koji je u 20. veku pronašao niz hemikalija, antibakterijskih lekova. Na kraju otkriva i antibiotike, ali to nije njegov izum – kaže dr Bohucki.

Prvi antibiotik i rezistencija

Objašnjava da je antibiotik otkriven pre 100 godina, slučajno i onda nije bilo jasno o čemu se radi. Tek je za vreme Drugog svetskog rata postalo jasno da je koristan proizvod kog treba industrijalizovati. Tako je penicilin kao prvi antibiotik i korišćen za lečenje rana u ratu.

Primenom prvog antibiotika, penicilina, delovalo je da je problem bakterija rešen zauvek, za sva vremena. Međutim, prema rečima dr Bohuckog, već nakon par godina nastala je rezistencija.

O čemu se tu radi?

-I same bakterije imaju svoj genetski materijal koji daje informacije za narednu generaciju, a naredna generacija može da nastane kod nekih bakterija već za 20-30 minuta, veoma kratko u odnosu na život sisara, pre svega čoveka. Znači, ako nastane neka greška u genetskoj strukturi bakterije, sve bakterije koje su bile do tog momenta osetljive prema jednom antibiotiku, a antibiotik je proizvod gljiva koje žive paralelno sa bakterijama, zbog te greške će naredna generacija bakterija bude potpuno otporna i živeće dalje – objašnjava dr Bohucki.

Zato je došlo do potrebe za otkrivanjem novih vrsta koji su poreklom iz prirode. Zato se i kaže prirodni antibiotik, a vremenom je bilo potrebno da nastanu polusintetički antibiotici, da bi na kraju nastali potpuno sintetički antibiotici, veštački.

- U najširem mogućem smislu reći, bilo šta da koristimo, ma kako delovalo moćno, zbog neke od greške u genetskom nasleđivanju nastaju generacije koje su otporne prema tom nekom produktu. Najnovije

istraživanje ne predstavlja ništa novo, jer mi znamo za fenomen mutacije, znamo da je zbog toga bakterija uvek prisutna, da je najstarija na planeti, zauzima prvo mesto i zauvek će ostati na tom mestu. Tako da, jedna greška može da bude bezazlena, može da bude ekstremno korisna sa aspekta bakterije i da preživljava i nadživi sve ostale mikro i makro organizme koji nestanu i zauvek budu davna prošlost, a ona i dalje opstaje –poručuje epidemiolog dr Bohucki.

Nova era superbakterija

Na pitanje da li nastupa era nove generacije superbakterija koje su nikad otpornije, dr Bohucki kaže da je to relativno, jer kada je otkriven penicilin to je bio super lek, i svi su rekli dolazi nova era, bakterije su pobeđene, međutim, već 50-tih godina je rasla rezistencija prema njemu i onda je neko isto rekao da je došlo vreme novih superbakterija.

- Terminologija zavisi od nas, ali u osnovi nikada nemamo novu eru. Uvek je super era za superbakterije! – poručuje naš epidemolog.

Antibiotik na "svoju ruku"

Za ljude koji na svoju ruku piju antibiotike dr Bohucki kaže da oni, pre svega, utiču na svoju floru digestivnog trakta. Flora inače radi niz korisnih stvari za nas, počinje već u gornjem delu organa za varenje i naročito se odnosi na tanko i debelo crevo gde je gro mikroorganizama i bakterija.

- Uzimanjem antibiotika ubijamo naše pomagače bez kog nema normalnog i zdravog života. To je izuzetan rizik, čak je možda veći nego nego rizik koji donosi pušenje i konzumiranje alkohola. Bukvalno bih s tim poredio, jer je to jako opasna stvar – kaže dr Nebojša Bohucki.

Uz antibiotik obavezan je probiotik

Jako je bitno da onaj ko pije antibiotik pije i probiotik, poručuje dr Bohucki.

- To je naš adut, jer ma kakav antibiotik da lekar ispiše, iz najbolje namere, uzimanje probiotika je rešenje. Ne uzima se u isto vreme, nego najmanje nekoliko časova nakon antibiotika. Ako postoji više doza antibiotika u danu, na osam ili 12 sati, na polovini između dve doze treba uzeti probiotik. Probiotik znači korisne bakterije, a ako ih lekar ne ispiše i ne uzmemo ih, rešenje mogu da budu prirodni probiotici iz namirnica koje inače koristimo. To je jogurt i bilo koji proizvod sa velikom aktivnošću mikroorganizama, kao što su turšija, kiseli kupus i drugo. Na ovaj način, unosom ogromne količine korisnih bakterija dolazi do borbe između svih patogenih bakterija, pa i onih mutiranih i mase i milijardi korisnih bez kojih nema zdravog života za nas – kaže dr Nebojša Bohucki.

Ako želimo da sprečimo ili minimalizujemo nastanak bilo kakve superbakterije i sprečimo eru superbakterija, što je relativna stvar, važna je pravilna i raznovrsna ishrana uz unos namirnica probiotskih bakterija, zaključio je epidemiolog.

Odlučeno: Do kraja godine besplatan skrining test za rano otkrivanje HPV infekcije

Direktorka Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje (RFZO) Sanja Radojević Škodrić najavila je da će do kraja godine biti uvedeno da se o trošku RFZO fonda radi skrining-test za rano otkrivanje HPV infekcije tipizacijom.

"Cilj ovog testiranja jeste da se otkriju visokorizični tipovi koji mogu da dovedu do pojave kancera, a to su pre svega HPV tip 16 i 18, koji imaju najveći onkogeni potencijal i odgovorni su za oko 70 odsto nastalih karcinoma", rekla je ona za današnju Politiku.

Radojević Škodrić je dodala da će osobe kod kojih bude ustanovljeno prisustvo visokorizičnih tipova HPV-a, a koje još nemaju nikakve simptome, ali postoji veliki rizik za nastanak maligne bolesti, morati češće da obavljaju preventivne preglede, uključujući i Papanikolau test, kako bi se u slučaju pojave promena reagovalo blagovremeno.

"Inicijativa i cilj Svetske zdravstvene organizacije za ubrzanje eliminacije ove bolesti predviđa vakcinaciju, program skrininga visokosenzitivnim testovima i adekvatan terapijski tretman obolelih žena i to formulom "90-70-90", što znači da 90 odsto devojčica primi vakcinu, da 70 odsto žena ide na redovne skrininge i da 90 odsto žena sa kancerom bude blagovremeno lečeno", objasnila je ona.

Podsetila je i da je proces imunizacije HPV vakcinom u Srbiji o trošku RFZO počeo od juna prošle godine za dečake i devojčice od devet do 19 godina, kao najbolji vid prevencije raka grlića materice i genitalne regije uopšte. Prema njenim rečima, za oko godinu dana vakcinisano je više od 26.000 dece, od kojih su

većina devojčice, njih oko 20.000, dok je dečaka oko 6.000, što je svega četiri odsto ukupnog broja dece i mladih u starosnoj kategoriji od devet do 19 godina.

"Obimom vakcinacije nismo zadovoljni i jasno nam je da još moramo da radimo na tome da obuhvat vakcinacije bude veći kao i da je potrebno intenzivnije raditi na informisanju roditelja. Treba i da ukažemo na značaj HPV vakcine za muški pol jer su muškarci ne samo prenosioci, nego i sami obolevaju", kazala je ona.

Radojević Škodrić je dodala i da je najviše vakcinisanih u većim gradovima kao što su Beograd, Novi Sad, Niš, Čačak i Pančevo. "Fokus države je prevencija i tome smo ozbiljno posvećeni", naglasila je ona.

Direktorka RFZO je na pitanje da li je zadovoljna kako se vode liste čekanja u bolnicama odgovorila da nije zadovoljna i da je cilj da se formiraju jedinstvene liste koje neće zavisiti od informacija koje se dobijaju od zdravstvenih ustanova, dodajući da se na tome radi sa kabinetom premijerke i Ministarstvom zdravlja.

"Ta lista će sadržati tačne podatke o svim osobama na listi čekanja sa terminima za pružanje usluge, razlozima otkazivanja, kapacitetima ustanova, kriterijumima za preusmeravanje, odgovornim doktorima koji ih vode i drugo", objasnila je ona.

Počinje vakcinacija protiv sezonskog gripa; Dom zdravlja "Novi Sad": Distribuirano 12 hiljada doza

NOVI SAD, BEOGRAD - U svim domovima zdravlja u Srbiji danas zvanično počinje vakcinacija protiv sezonskog gripa. U Dom zdravlja "Novi Sad" distribuirano je 12 hiljada doza četvorovalentne vakcine protiv gripa, proizvođača "ABBOTT BIOLOGICALS B.V."

Distribucija po svim objektima teče po protokolu.

Doktorka Milena Turubatović ispred Doma zdravlja Savski Venac ističe da su obezbeđene dovoljne količine vakcina, a na raspolaganju će biti dve vrste vakcina - influvak tetra i torvaks flu.

"Distribucija vakcina protiv sezonskog gripa završena je u petak i od danas građani mogu da se vakcinišu u svim domovima zdravlja u Republici Srbiji, rekla je Turubatović za Tanjug.

Procedura je, kako je objasnila, veoma jednostavna.

Građani se javljaju izabranom doktoru, nakon toga se vrši intervju i fizikalni pregled, a zatim se upućuju na vakcinalni punkt gde se vrši aplikacija doze, rekla je ona.

"Ove godine imamo dve vrste vakcina, a to su Influvak tetra koja je četvotovalentna, proizvođača Abot i Torvaxflu - trovalentnu vakcinu proizvođača Torlak", rekla je Turubatović.

Prema njenim rečima, vakcina ima dovoljno. Preporuka je da se vakcinišu svi pacijenti stariji od šest meseci sa hroničnim bolestima, trudnice, zdravstveni radnici i zaposleni i korisnici gerontoloških centara, kao i stariji od 65 godina.

Драги Вождовчани,

Градска општина Вождовац у сарадњи са Домом здравља "Вождовац" организује амбуланту на терену **"Кућица здравља"** где ће грађани моћи да обаве бесплатне специјалистичке прегледе без упута и без здравствене књижице, као и консултације са лекарима.

"Кућица здравља" биће постављена од 2. до 8. октобра, од 12⁰⁰ до 19⁰⁰ часова на "Трошарини", угао Бебелове бб и Саве Машковића.

2.10.	Дан за пензионере	• Мерење ТА, ЕКГ, гликемије • Тумачење лабораторијских налаза • Мерење ТТ, ТВ и БМИ • Савети о правилној исхрани и физичкој активности • Значај вакцинације против грипа, пнеумокока и Ковида 19 • УЗ абдомена
3.10.	Дан за жене	• Обука за самопреглед дојки • Савет о важности редовног гинеколошког прегледа • Превенција карцинома дојке и грлића материце • Саветовање о контрацепцији • УЗ дојки
4.10.	Превенција очних болести	• Преглед офталмолога • Утврђивање диоптрије • Преглед очног дна
5.10.	Превенција дијабетеса	• Саветовање о исхрани и значају физичке активности • Мерење гликемије, ТТ, ТВ, БМИ • Савет о правилној примени инсулина • Тумачење лабораторијских налаза • УЗ штитасте жлезде
6.10.	Family day превенција здравља деце и омладине	• Преглед физијатра • Преглед стоматолога • Преглед педијатра

7.10.	Превенција кардиоваскуларних болести	• Превенција кардиоваскуларних болести • Мерење притиска, ТТ, ТВ, БМИ, ЕКГ • Штетност фактора ризика за настанак КВБ - пушење, гојазност, слаба физичка активност • УЗ абдомена • УЗ штитасте жлезде
8.10.	Дан менталног здравља и здраве коже	• Превенција насиља • Разговори и савети о менталном здрављу младих • Превентивни прегледи младежа дерматоскопом